

- శ్రీమేధా కషీణామూర్తి గురు వరప్రసాదే నమః.
- శ్రీమచ్చంకర భగవత్పూజ్యపాదేభ్యో నమః.
- శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతి గురుభ్యోనమః.

JAN 1906

శ్లో॥ పద్ధతీర్జయతాం శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతేః।
యస్యాం ప్రమాణతాంయాతి శ్రుతి స్మృతి గిరాంచయః॥

శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి.

శ్రీ దైవాద్వైత మతస్థాపక
శ్లో॥ తీర్థరశ్మాస్త్రీ శర్తచేఁ బ్రకాశితము.

మంజువాణీ ముద్రాక్షరశాల యంను
ముద్రితము.

౧౫౦౦ ప్రతులు.

కాలివాహన శకాబ్దములు ౧౮౨౭.

విశ్వానసు నామ సం॥ కార్తీక శుకా ఆదివారము.

శ్రీమహాదక్షిణామూర్తిగుణపరబ్రహ్మజేనమః.

శ్రీశంకరభగవత్పాదపూజ్యేభ్యోనమః.

శ్రీవిదానందసరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్లో॥ హిమవచ్చిఖకోల్పన్న స్వర్ధనీపూరసన్నిభాః।

కటాక్షాః పాంతు మాం నిత్యం చిదానందపరస్వతేః॥

పీఠిక.

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతనియమము లన నెవ్వరూ వానివివరమును గుఱించి పలువురు నన్ను అడుగుచుండిరి అందులకు నేను శ్రీదీక్షితకాలమున పలువురు సంఘీభూతులై దీక్షితసమక్షమున గురువ్రతయతాంబూలవిషయమును బంధుయ్యాజన విషయమును ప్రమాణ పత్రికామూలముగఁ బరిష్కరించుకొని యున్నాను. అందులకు నేను శ్రీదీక్షితసమక్షమునఁ జచ్చిష్యులచే నెనర్చుకొనఁబడిన ప్రమాణపత్రములను శ్రీదీక్షితముఖ్యశిష్యులగు అద్వైతం, పంపం, సౌసింహశాస్త్రి, దిట్టకవీషజయరామశాస్త్రి, శ్రావణం కోటిశ్వరశాస్త్రి, కనుప ర్తివేంకటరామ శ్రీవిద్యానంద నాథులు కృత్రిమెంటి ఆనందరామశాస్త్రి, ఆ స్తద్విద్యాగురుని ద్యు లగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రి మున్నగువారలచే బహుకాలమునుండి ఆచరింపఁబడుచున్న విషయములను సంగ్రహించి శ్రీదీక్షిత పద్ధతినియమమునగా యుపేర బ్రకటించితిని ఇందునకు శ్రీదీక్షితకృత్ములగు విశ్వేపత్యసురవిజయ శేషాసురవిజయ రాయకర్తోవిజయజగన్నాథాసురవిజయ శ్రీనివాసమనూ

నిరూపణ సిద్ధాంతదీపికా మహిషాసురవిజయ రామ దైత్యశర
 చ్ఛేదశములను గ్రంథములలోని వాక్యములను బ్రమాణము
 లుగా గ్రహించియున్నాను.

గురుత్రయతాంబూలవిషయ మిదివఱకు కొన్నితావుల సరి
 గనె వినియోగమగుచున్నది. గాని కొన్నితావుల సటుల జరు
 గుటలేదు ప్రస్తుతముగురుత్రయతాంబూలములందుంచు ద్రవ్య
 మును వసూలుచేసి బ్రహ్మతాంబూలమున నుంచుద్రవ్యముద
 ప్తి మిగిలిన ద్రవ్యమును దీక్షితకృతగ్రంథముద్రణమున కుప
 యోగించదలచినాడను.

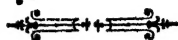
అందువలన ఆయుద్యమంబు స్వధర్మాచరణపూర్వకముగాను
 గురుకృతజ్ఞతామాచనాపూర్వకముగాను నియమావళియం దే
 ర్పరచిన నియమంబుల శ్రద్ధాభక్తియుక్తముగా నియోగులమం
 దరము జరిపినయెడల నెరివేరును అటుల జరుపుటకు గోరు
 చున్నాడను.

పూర్వ	}	ఇట్లు విన్నవింతు
ఏలూరుతా		శ్రీచిదానంద సరస్వతీవశిష్యుడు
౫-౧౧-౧౯౦౫		శ్రీ దైవాద్వైత మతస్థాపక డాక్టర్ వరహగిరిశర్మ.

శ్రీమచ్చికానంద సరస్వతియ తీంద్రాయనమః.

శ్రీలక్ష్మీనాయకా.

దీక్ష్ితపద్ధతినియమావళిః

ఉపనిషత్ || “ధర్మంచర ||” తై || ఉ || ౧ || ౧౧ || ౧౯

ఉపనిషత్ || “ధర్మేణపాపమపనుదతి ధర్మేనర్వంప్రతిష్ఠితంత
స్తాధర్మంపరమంసదంతి ||” తై || ఉ || ౪ || ౨౯ || ౧౦౧ ||

భగవద్గీతా || యజ్ఞదానతపఃకర్మ స త్యాజ్యం కార్య మేవ
తత్ || ౧౮ || ౫

సూత్రం || అథాత స్సమయాచారికాన్ధర్వా న్వాఖ్యాన్యాయః ||
ధర్మస్థ సమయః ప్రమాణం || ఆప || ధ || ౧ || ౧ || ౨

ఉపనిషచ్చిత్తాభాష్యం || ఆత్మవిజ్ఞానాత్ పాక్ శ్చాితస్తా
ర్థాని కర్తాణ్యపన్యస్తాని కర్తభి స్సంస్కృతన్య పురుష స్యాత్
జ్ఞాన మంజసై న ఉపబాయతే ||

బ్రహ్మసూ || సర్వాపేక్షాచయజ్ఞాదిశ్రుతేరశ్వవత్ || ౩ || ౪ || ౨౬

అథ్యాత్మరామాయణే || శ్లో || ఆచాన్యవర్ణాశ్రమ వీర్జితాః
శ్రీయాః కృత్వానమాసాదిత శుద్ధమానసః || సమాన్యతత్పూర్వ
ముపాత్తసాధనఃసమాశ్రయేన్నద్గురుమాత్తలబ్ధయే || పైః మా
ణములచే నీశ్వరసంకల్ప బాలజగదంతః పాతులగు మానవు లం

దటు స్వస్వవర్ణాశ్రమో చితనిత్యకర్తలను కామసంకల్పరహితముగ ప్రమాణబుద్ధితోడ దేశకాలవ యోగగుణముగ నాచరించుటవిధి. ఐనను బ్రాహ్మణులందఱు దధీచిహితమగాయ త్రిశాపహతులై ఆగమములను శాస్త్రవిఠోధమై కొద్దికాలము నుండి వచ్చుచున్న యాచారమును బ్రమాణముగఁ బరిగ్రహించి నిగమప్రతిపాదితము లగు, నిష్కామకర్తాచరణమును బంధుయాజనమును, నియమపూర్వక, వేదాధ్యయనంబును, నదలి “ వేదైర్విహీనాశ్చ పఠతి శాస్త్రం శాస్త్రైర్విహీనాశ్చ పురాణపాఠాః॥ పురాణహీనాః కృషిణోభవంతి భ్రష్టాస్తతోభాగవతా భవంతి, యను సత్రిసంహితావచనానుసారముగ నితరవిద్యల నవ్యవస్థగఁ జనుపుచుండిరి.

వేదముచదివిన కొందఱై నను నవశ్యమొనర్పఁదగిన సంధ్యాది నిత్యకర్తృబులకును గృహ్యవిధులకును నుపయోగంబులగు మంత్రంబులనై నను, అర్థయుతంబుగ ననువక, కేవలవేదమంత్రపాఠమునే చేయుచుండుటచే నందలి యర్థంబు దెలియక కొద్దికాలంబున నుండి భమచే నాచరింపఁబడుచున్నదే సదాచారంబని సామాన్యులగు లోకులను భ్రమింప జేయుచుండ, నార్తత్రాణరక్షకుండును, జగదీశుండ నగుమహేశ్వరుండు, దక్షిణానాంశమున, కృష్ణానదీదక్షిణతీరమందలి రెవలీపురంబున, శాఖివాహనశక ౧౮౮౧ సంయుగ, ప్రమాదినామసం॥ జేష్ఠ మాసశుక్ల పక్షంబున, నందిరాజలక్ష్మీనారాయణ దీక్షితనామంబున నవత

యచ. ముక్తతంబు లఖండించి శ్రుతిస్మృతిప్రతివాదితంబగు యోగమంతంబు ఆచరణప్రచారణములచే నభివృద్ధి నొందజేసి, సిద్ధాంతదీక్షికాది గ్రంథరూపంబుననాత్మాభిప్రాయంబు శిష్యజనానుగ్రహార్థమై ప్రకటించి, పిదప పశమహంసాశ్రమంబు స్వీకరించి శ్రీవిద్యానందసరస్వతి, యనుమంగళనామా లింగపుత్రులై శాలివాహనశక ౧౭౯౬ నరియగు శ్రీముఖనామ్యుఁ || శ్రీకృష్ణసామ్యవాసరమున బ్రహ్మకై వల్యమును జెందిరి

పిదప, శ్రీదీక్షితశిష్యులగు, అద్వైతం, శివసహశాస్త్రి, దిట్టకవి విజయరామశాస్త్రి, శ్రౌతంకోట నాధుని, కృత్తివెంటి, ఆనందరామశాస్త్రి, ఆత్మశిష్యుండగు, శివగజనాగేశ్వరావధాని, నందూరిసూరావధాని, లక్ష్మణరామరాజి, శ్రీకనుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు, మొదలగువారల చ్చటచ్చట, శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల బోధింపుచువచ్చుచు, పూర్వోక్త శ్రీదీక్షిత శిష్యుల శిష్యులును, అస్తత్త్వితృప్త్యులగు అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి యనుగ్రహమున, శ్రీదీక్షిత సిద్ధాంతానుసారముగ విద్యనభ్యసించి, తదనుజ్ఞాతుడనై శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల నందరకు బోధింపదలప “పద్ధతినియమంబుల విరళముగాఁ జెలిపినయడల సాధకబాధకంబులనెఱింగి చింతయూజసాదుల” నవలంబించి శ్రీ దీక్షితపద్ధతియందు ప్రవేశించెద.” మని పలువురు వలుక నందరకును వేలువేలుగా జెప్పుటకష్టమని. తలచి శ్రీదీక్షితశిష్యశిష్యులును, అస్తద్విద్యాగుకు

వులును, అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి వలన ఈ శ్రుతిస్మృతుద్దిత్యాభరణమెవద్దతి" యని పలుమారు ప్రసంగవశమున వినియు టిసిగాన ఎద్దతిప్రవర్తకు లగు శ్రీదీక్షితులవారిచే రచితములగు సిద్ధాంతదీప్తికాది గ్రంథానుసారముగ డలుగుమాటలతో శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి, యనుపేర స్వగ్రంథము వ్రాయబూనితిని.

గ్రంథస్థప్రకరణవిభాగము.

౧ సంకల్పప్రకరణము.

౨ కర్తాచరణప్రకరణము.

౩ బంధుయాజనప్రకరణము.

౪ గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణము.

౫ శాస్త్రద్ధప్రకరణము.

౬ వేదాంతప్రకరణము.

అధ్యమసంకల్పప్రకరణవివరణము.

“విధ్యుక్తంకర్తకుర్వీతకామసంకల్పవర్జితం”

“కామనయా యద్యత్కర్తకరోతి తత్తత్ఫలమనుభవత్యే”
రండతైలఘనవ దతో నిష్కామనయా సంవృత్తకుర్యాత్ ||
ఇతినారదపరివ్రాజకోపనిషది”

పై వచనము ననుసరించి కామసంకల్పరహితకర్తానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధిగలిగి జ్ఞానంబుసిద్ధించుగాన ప్రతిమానవుడు “ఉపాత్త

దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం" అని సంధ్యావందనాద్యశ్వమేధాంతము లగు నిఖిలకర్మలను గుఱును సంకల్పమును చేయవలయును గాని సకామసంకల్పమును "ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం" సకుటుంబస్య క్షేమస్థైర్యవిజయా యురాగోగైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం" అను వాక్యముల మగు సంకల్పము కాస్త్రమునందు బంధపేతువని నిరసింపబడుటచే పరిత్యజించవలయును.

ఇదిసంకల్ప ప్రకరణము.

కర్తాచరణప్ర కణరము

శ్లో॥ మంగళాయనుభాసస్సు చిదానందసరస్వతిః
యెననిష్క్రంతకీభూతోవేద పంథాః చిరంపుష్టః.

ప్రథమభాగము, స్వార్తము.

౧ ఉద్ధృతపుండ్రము.

శ్లో॥ ఉద్ధృతపుండ్రం త్రిపుండ్ర చద్వాపేతౌ భారయేద్విజః
తయోరేకం పరిత్యజ్య శారవం నరకం వ్రజేత్॥

స్వార్తం॥౧౩౯ పేజీలో ఉన్నది.

ఏతద్వచనానుసారముగ సంధ్యాదియందు జలముచేతను సంధ్యాతర్పణానంతరమందు ఊర్ధ్వపుండ్ర విధియందున్న ప్రకారము హృత్తీకచేతను ఊర్ధ్వపుండ్రమును, పిదప ఔషాసనాంతమున సర్వభస్మచేత త్రిపుండ్రమును, ధరించవలయును.

ఊర్ధ్వార్ధోభాగముల నూర్ధ్వపుండ్రము గనబడునట్లనె అడ్డముగా, మూడుగీతలుగా భస్మను జలముచేత కలిపి ధరించవలయును.

ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రము, స్వార్తమతివిరుద్ధము గావున నది ధరించకూడదు.

ఊర్ధ్వపుండ్రశబ్దమునకు, కర్మధారయనమాసార్థమే ముఖ్యముగా గ్రహించవలయును.

సమాహార ద్వంద్వసమాసార్థమును వదలవలయును ఈవిషయమై విశేషాంశముల గోరువాకు శ్రీదీక్షితకృత సిద్ధాంతదీపికాపుండ్రసూర్యోదయ సుదినము మున్నగు గ్రంథవిమర్శనముజేసి సచో సంశయవివృత్తికాగలదు.

• ౨ సంధ్యావందనము.

౧ పుటాణాచమనము, స్మృత్యాచమనము, శ్రౌతాచమనము అని సంధ్యావందన మందు మూడు భేదములగు నాచమనములు వచ్చును. ఇతరస్థలములయందు రాదు.

౨ శ్రౌతాచమనము గాయత్రీ జపమునకు పూర్వమునందును పరమునందును వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానానంతరమున తర్పణసంకల్పమునకు ముందుఁజేయునది ద్వీరాచమన మని పేరు. స్మృత్యాచమనమె రెండు పర్యాయములఁ జేసినచో ద్వీరాచమన మనిఁగలవలయును.

3 లేక్కిన స్థలముల యందు 'అనేగా నాలుగు స్థలముల యందు) స్మృత్యాచమనము వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానము.

శ్రీ విద్యారణ్య మతానుసారముగా అర్ఘ్యత్రయ ప్రదానానంతరముననే “ముఖ్యకాలాతిక్రమణదోషవిశుద్ధ్యర్థం, నతు ధార్ఘ్యప్రదానంకరిష్యే” అనుసంకల్పముచేత ప్రియశ్చిత్తార్ఘ్యమును చేయవలెను. ప్రియశ్చిత్తార్ఘ్యము సప్తవ్యాహృతి సశిరస్క. గాయత్రిచేనుచ్చరించిజేయవలయును

ఇటులనే తామ్రపర్ణికావేరీ, తీగ్ధ ద్రావిడపండితులు నాచరించుచున్నారు.

మఱికొందరు కృష్ణపండితీయ వ్యాఖ్యానానుసారముగ ప్రియశ్చిత్తార్ఘ్యప్రదానపూర్వకముగా అర్ఘ్యత్రయము జేయుచున్నారు

౪ ముద్రావిషయం.

“ఇతి ముద్రా న బానాతి గాయత్రీ నిష్కల్పా భవేత్”

• “క్షుభ్యంతి దేవతా స్తస్య ముద్రాణాం త్వప్రదళకానా”

ఏతద్వచసాను సారముగ ముద్రాప్రదళకానముచేత గాయత్రీవర్ణాధిష్ఠానదేవతలకు ఉపాసకునియం దాగ్రహము గలుగును గనుక గాయత్రీదపాత్పూర్వము సుముఖాది చతుర్వింశతి

(౨౪)నుద్రలను జపాత్పరమందు సురభ్యాద్యష్టముద్రలనుగ నుపరచవలయును.

౫ జాపాసనము.

౧ స్వార్తకర్తయగు జాపాసనమందు సాయంప్రతిః కాలములముందవి శేషముగ “అగ్నేస్వాహా, అగ్నేస్విష్టకృతే స్వాహా” అను ఈ రెండు హోమములనె జేయవలయును.

౨ కొందఱు ప్రాతఃకాలమున “సూర్యాస్త్యహా” అను హోమమును జేయుదురు స్వసూత్రకర్తయగు నావస్తంబమహర్షికి అనభిమతముగావున నట్లు జేయగూడదు.

౩ ఆహుతిసంసర్గదోషనివృత్త్యర్థం ‘వసన్వతి హోమంకరిష్యే’ అనుసంకల్పముచేత “యత్రవేత్థితి” అనుమంత్రముచే సమిధోపాము జేయవలయును.

౬ వైశ్వదేవము.

౧ తైత్తిరీయోపనిషదుక్త పాకానుసారముగా, షడాహుతులను హోమము జేయవలయును.

౨ సోమాఘ్నస్వాహా, అనుహోమమును షడాహుతులలో మఱికొందరు జేర్చెదరు, అట్టిహోమమును జేయజనదు.

౩ ప్రాతఃకాలమున పంచమహోయజ్ఞముగ, రాత్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౪ సాయంకాలమున పంచమహోయజ్ఞములవిడిచి, రాత్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౫ ప్రాతఃకాలమునఁ శ్యానాహిశ్యామకబలా,, అనుష్ఠాన ద్వయముచేపాఠసంబలియు కాత్రియందుఁ యేభూతా,, అను మంత్రము చే నక్తబలియు నుంచవలయును.

వైశ్వదేవవిధానమున జెప్పబడిన ప్ర॥ స్వగృహమున నా యాతావృలందు బలుల నిడవవలయును అట్టివీలుకానిచో బలి నిక్షేపణము నీక్రింద నుడవారించినవైకారముగా నేకస్థలము నందే యిడవలయును.

		౧-౨-౩-౪-౫-౬		
	౩౩	అగ్ని. ౩౧ ౩౪-౩౬-౩౭		౩౨
			౨-	
పాత్ర		౧౫	౧౮	౧౧
౧		౧౪	౧౭	౧౦
౨		౧౩	౧౬	౯
౫		౧౨	౧౫	౮
			౨౭	
పాత్ర			౨౩	
౧		నక్తబలి	౨౨	
౨			౨౧	
		కర్తవ్యార్పణ స్థలము	౨౦	
			౧౯	౩౦
				౨౯

౭. వైశ్వదేవాంగ భూతపంచమహా యజ్ఞములో మనుష్యయజ్ఞానం తరమున , ప్రజాపతయోస్వాహా , అనుమంత్రము చేత, అగ్నిసన్నిధియందు నశబల్యంతర్గత ప్రజాపతిబలికి సమ్మానముగా దక్షిణభాగమునం దుంచవలయును.

౮ కొండరు " స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞమే బ్రహ్మయజ్ఞముగాని , వైశ్వదేవాంగభూత మగు బ్రహ్మయజ్ఞమక్కల లేదందురు, ఆవాక్యము శ్రుతి స్మృతి సమన్వయముగానందున విశ్వసించజనగు.

౭ దేవతార్చనము.

౧ ప్రాణాది దహరవిద్యోపాసనమునకు ప్రతినిధి యగు పంచదేవతాపూజనము బోధాయనసూత్ర ప్రకారము చేయవలయును.

౨ పాకయాజి జోపాసనాగ్నియందు దేవతార్చనాంగ మగు చరుహోమమును జేయవలయును.

౮ సర్పబలి.

సర్పబలియం భారంభదినమున మాత్రమే సాయంకాలమువరకు, ఉపవసించి, పీడప బలుల నిడి భుజించవలయును ననునియమముగాని మరునాడు మొదలు ఉత్పర్గముగనుక అట్లుపవసించనక్కరలేదు. రెండువర్యాయమాలు భుజింపవచ్చును. వ్రతనియమములు, అంగములు కర్తాచరణము అంగియుగాన తాత్కాలిక దేహధర్మాను గుణ్యములగు నియమములతో అంగియుగు కర్తాచరించుటయే ముఖ్యము.

అష్టక.

సాకయాజి ప్రథమ ద్వితీయాష్టకలకు ప్రతినిధి యగు “ చ
ధ్యంజలి, యేచేసి పిదప అశ్వప్రకా శౌద్ధమును జరుపవలయును.

౧౦ ఉపనయనము.

ఉపనయనారంభమున అనువనీతప్రాయశ్చిత్తము చేసితిమిగ
నుక పిదప వ్రానికి ఏవిధ మగు ఉచ్చిష్టాది సంపర్కమును గలు
గజేయగూడదు.

• ఉపనయనప్రథమదివసమున సాయంసంధ్య నారంభించిపిద
ప సగ్నికార్యము, అనంతరమున సగ్ంతానము, పిమ్మట మా
తృభిక్షయ పిదప ప్రితాదులభిక్షయు జరుపవలయును.

యథాకాలమున జాతాది సంస్కారములు జరిగించి యున్న
యడల అప్తమేవర్సంబున ఉపనయనం బొక్కటి యె జరుపవ
లయును.

స్వసూత్రానుక్తమైనను ప్రణవశ్రద్ధామెధాదేవతోపాస నా
త్తక మగు పాలాశకర్త ఉపనయనత్రిరాత్రిదీక్షాంతమున చే
యవలయును.

౧౧ వేదప్రతిములు.

వేదప్రతిములును పోడశసంస్కారములలో జేసినవిగనుక స్నా
నేకాత్పూర్వము విధిగా జరుపుకొనవలయును.

౧౨ వివాహము.

• ౧౦కన్యా దానాంతమున వరుడు గృహ్యగ్నిసాపన మొన
ర్చుకొని, పిదప మధుపర్కము గ్రహింపవలయును.

౨ సుముహూర్తసమయమున, గుడమిత్రజీరకము సూత్రానుక్రముగావున వధూవరులు ధరించకూడదు.

౩ ఏవాహమధ్యమందు పూర్ణిమవచ్చిన యెడలనైశ్వదేవ మొనర్చవలయు నని గృహ్యసూత్రమునందు విధింపబడియున్నది గనుక నటుల నైశ్వదేవమొనర్చుట ముఖ్యము. స్వసూత్రానుక్రములైన సదస్యము, నాకబలియు ఛాన్యకుట్టణము, వసంతోత్సవ, చూర్ణోత్సవ, చోరోత్సవ, పుష్యోత్సవములు కులదేవతాపూజ మొదలగునవి, కులసంప్రదాయాను సారముగా జేయవలయును.

౪ స్వసూత్రానుక్రములైన అంకురాగ్లోహణమహాన్యాసాదులనున్న అంగీకరించవలయును.

౧౩ గృహ్యసంస్కరణము.

నాకబల్యసంతరమున శాకున మంత్రపఠనము హృదయసంస్కరణమును చేయవలయును.

ఏకాగ్ని కాండస్య రాజసంస్కరణము.

ఏకాగ్ని కాండమునకు, పదపాఠము, పాఠప్రాచుర్యము, లేమిచే సంప్రాప్తములైన స్వరవర్ణవిపర్యాసముల, విశ్వపితృసురవిజయసప్తమప్రకరణమున్న శ్రీదీక్షితుల వారు, పాణినియానుసారము సంస్కరించి యున్నా గుగావున నటులనే యధ్యయనము జేయవలయును.

ఇది స్మార్తవిషయికమగు.

ప్రథమభాగము.

దీప్తియభాగము.

శ్లో॥ యతిభూపతి మాచార్యం చిదానందసరస్వతిః |
అప్రతిద్వం ద్విసన్తాగ మంజలిర్ మగాహతాం॥
శ్లోతము.

౧ వప్తపాకయజ్ఞముల, మనర్పియే శ్లోతాగ్ని సంధానము ను జేయవలయును. .

౨ శ్లోతాగ్ని సంధాన మనగా, ఆహవనీయ, గార్హపత్య, దక్షిణాగ్నులనెడి త్రేతాగ్నుల సంపాదనము, దీనినే ఆధాన మనియెదడు, ఈయాధానము, అర్థాధానవిధిగా జేయవలయును.

౩ స్త్రాగ్నిని పరిత్యజించక త్రేతాగ్ని సంపాదనముజేయుట, అర్థాధానమందురు.

కలియుగమున, మన్వాదివచనానుసారముగ్గా పిష్టపశ్యధ్వరమునే జేయవలయును. ఇందులకు దగుప్రమాణ విచనములు శ్రీదీక్షితకృత్ “పిష్టపశ్యధ్వరవివేకమున” జూచునది. .

ఇదికర్తాచరణప్రకరణము.

3. బంధుయాజన ప్రకరణము

శ్లో॥ తనుతామంగళంభూయశ్చిదానందసంస్వతిః
యతోయంమంగళావాసఃకడుగారసవారిధిః॥

౧ బంధుయాజన మనగా పరస్పరభేదబుద్ధితేక యాజకత్వము నందరింగీకరించి యాజనాదుల నెరవేర్చుకొనుట.

— ౨ పలువుర కొకడే యాజకు డుండవలయు నని యు యాజకత్వమునలన నిందుల మగుదు మనియు భిషాగ్రామము శాస్త్రవిరుద్ధము గావున నట్టియభిషాగ్రామము గలవారలు బంధుయాజనపరులుగాదు.

3 యాజన, అభ్యాసన, ప్రతిగ్రహము, తే విపునికి విహిత జీవికాసృత్తులు.

౪ బంధుయాజన ముఖ్యదేశ్య మేమనగా:—

అందరు తమతమవర్ణాశ్రమములకు వలయు మంత్రంబు లర్చయితముగ జరుపుకొని కర్తాచరణమున చిత్తశుద్ధిగలవారలై యందుచే మోక్షసాధన మగు జ్ఞానమును పొందఁగలయుననిధాని ఎవ్వరికిని మంత్రానులురానిచో నొకడే పలువురకు యాజకుడై తద్దేశ్యముచే నిజదారాది సంరక్షణము జేసుకొనుట గాదని దెలిసికొనవలయును బంధువు లనగా వివాహాదిసంబంధములకు మోగ్యు లగు వారలు.

వివాహములయందు యాజకుండగు వానికి 'పసిష్ఠుడు' బ్రహ్మ అనూచానుడు అనుపదములు శాస్త్రములందు స్పష్టవిగావున ఆశైబ్రాహ్మములను గ్రహించి తదనుగుణముగు గౌరవమును జరుపవలయును.

ఇట్టి షాసరలనే స్వధర్తాస్థాన పరులనియును బంధుయాజన పరులనియును పద్ధతివారనియును జెప్పదురు.

చక్కాంకన లింగధారణాదికము గలవారితో వివాహాదినంబంధము గలుగజేసుకొనగూడదు.

బ్రహ్మచర్యవ్రతులు కొద్దిరోజులైనను జరుపక వివాహము జేసుకొనకూడదు.

దేవతాసంధియందేని ఎచ్చటనేని చేసికొనినను ఉపవయమునకు త్రిరాత్రదీక్షయు వివాహమునకు చతురాత్రదీక్షయు శాస్త్రవిహితములుగనుక అట్టిదీక్ష లేనిదిజరిపించకూడదు.

ముఖ్యము మధ్యమము అనిపద్ధతి ద్వివిధము పతితాశౌచపరిత్యాగము నియమాధ్యేత యగు బ్రహ్మచారికి జ్ఞాత్యాశౌచవర్జనమును సంగీకరించినవారలు ముఖ్యపద్ధతివారు.

పతితాశౌచపరిత్యాగము దక్క లేకైన యావదంశముల సంగీకరించినవారలు మధ్యపద్ధతివారు ఈద్వివిధపద్ధతులు శ్రీదీక్షితాంగీకృతములే.

బంధుయాజనపరులందరు నిఖిలకర్మలయందు ఆద్యంతము లగుగుఢ్యోనము జేయవలయును.

బ్రహ్మయజ్ఞాంతమునఁగురుం భారద్వాజనగోత్రం బ్రహ్మభూ
త లక్ష్మీనారాయణ హవిర్యాజశ్చర్మాణం వసురూపంస్వధానమ
స్తర్పయామి” అనితర్పణము జేయదలయును.

ఇటులనే స్నానాంగతర్పణముల యందును జేయవలయు
ను. గురుత్రయపూజ జరిపించుటకు శంశయముగలచోటికి శ్రీదీ
క్షితశిష్యుడగు బంధుయూజనవరుడు వెళ్ళడగదు.

బంధుయూ జనముగల ప్రదేశముల గురుత్రయపూజవిధిగా
జరుపుచుండవలయును. జరుపనియెడల బంధుయూజనముకాదు

నియమావళిప్రకారము తప్పక గురుపూజ చేయవలయును.

జరుపనివారలు గురుకృతజ్ఞత లేనివారలుగదా. శాస్త్రజ్ఞులై
నను గురుకృతజ్ఞత లేనివారలు మతమునకు తగిన వారలుగా
దుగదా.

ఇదిబంధుయూజనప్రకరణము.

౪ గురుత్రయనభిషిపూజా ప్రకరణము

శ్లో॥ సాదాగుణార్ణవరాగసేవాఽపూజితాంమానసకై రవిణ్ఢాః
శ్రీమశ్చిదానందసరస్వతీంద్రయతీంద్రచంద్రం లయేగురుం
ముహూః॥

గురుత్రయమనగా--

౧ అడై తమతసిద్ధాంతస్థాపకుం డగు శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాదాచార్యులవాడు.

౨ జీర్ణాద్వైతమతపునరుద్ధారకులగుశ్రీలక్ష్మీనారాయణదీక్షితులను పూర్వాశ్రమ నామధేయముగల వారునునగు శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవాడు.

౩ తీర్తత్కర్తకు బ్రహ్మత్వమొనర్చువాడుః పైమూర్వుడు గురుత్రయ మన బడుదురు.

ఈక్రింద జెప్పబోవుప్రకారము ఆయాకర్తలకు దగిన దక్షిణాదికమునుంచి “వేదాంతవిజ్ఞాన” అనుమంత్రచతుష్టయము చేశంకరాచార్యులవారికిని “పరీక్ష్యలోకా” అనుమంత్రముచే శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారికిని “బ్రహ్మదేవానాం” అనుమంత్రముచే ఆకర్తజేయించు బ్రహ్మకును నమస్కార పూర్వకముగా ధ్యాంబూతమును సమర్పించుకొనవలయును.

ఈగురుత్రయతాంబూలము కర్తాంగముగాన, సభ్యపూజాదులతో దీనికి సంబంధములేదు, గురుత్రయ తాంబూలానంతరమున బంధుమాజనపరులతో, పూజ్యులగు నెకరి కగ్రతాంబూలమును సమర్పించి పిదప విద్యాదియోగ్యతానుసారముగా తాంబూలాదుల నీయవలయును.

శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున, నిష్కామకర్తాచరణము బ్రహ్మచర్యవ్రతము, ఊర్ధ్వపుండ్రత్రిపుండ్రధారణాదిస్తార్థలక్షణములను ఆచరణప్రచారిణములచే, పునరుద్ధారంబు గావించిన శ్రీదీక్షతులవారి యెడగృతజ్ఞులై శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున శ్రీదీక్షతులవారికి ద్వితీయతాంబూలమును తమతమగృహంబులందు ఇచ్చుచు, అసూయారహితులగు స్తార్థులెఘ్నులు లచటనున్నయెడల, తాతాళికప్రాప్తసభ్యులలో విద్యావియోజ్యేష్ఠత్వానుసారముగా గురుత్రయానంతరమున అగ్రతాంబూలమును ఘరికియ్యవలయును.

ఆలాగుజరుపుట కందరము అంగీకరించవలయును, అంగీకరించనివారలు శాస్త్రమును వదలి ఈర్ష్యయే ప్రధానముగా గలవారలని, ఎఱుంగునది.

గురుత్రయ తాంబూలదక్షిణా వివరణము.

౧ గర్భాధానము

౪ జాతకర్తము

౨ పుంసవనము

౫ నామకరణము

౩ నీమంతనము

౬ అన్నప్రాశనము

- ౭ చౌలము ౧౦ ఆగ్నేయవ్రతము
౮ గోదానము. ౧౧ సామ్యవ్రతము
౯ ప్రాజాపత్యవ్రతము ౧౨ వైశ్వదేవవ్రతము.

ఈకర్మలయందు ప్రథమతాం|| కలాద్యయము రు ౦-౨-౦
ద్వితీయతాం|| కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦
తృతీయతాం|| కలా ౦-౧-౦

ఈవిధమున జరుపునది.

స్నాతకము—

ప్రథమతాం|| కలాత్రయము ౦-౩-౦
ద్వితీయతాం|| కలాపంచకము ౦-౫-౦
తృతీయతాం|| కలాద్యయము ౦-౨-౦

ఉపనయనము—

ప్రథమధినమందు, } ప్రథమతాం|| కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦
సదస్యధినమందు, } ద్వితీయతాం|| కలాపంచకము ౦-౫-౦
ప్రథమదివసప్రకార } తృతీయతాం|| కలాద్యయము ౦-౨-౦
మేజరుపవలయును.

ఉపనయనచతుర్థదినమునం దొనర్పు పాలాశకర్మకు గర్భా
భాగాదులకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

వివాహప్రథమధినమున కన్యాచార ఇయ్యవలయును.

ప్రథమతాం|| కలాచతుష్టయము. రు ౦-౪-౦
ద్వితీయతాం|| కలాపంచకము. ౦-౫-౦
తృతీయతాం|| కలాద్యయము. ౦-౨-౦

వరును తృప్తిగోదీవనమున ప్రధమదివనప్రకారమే ఇయ్యవలయును.

ఐదవదివనమున జరుగునాకబలియందు గర్భాధానాలకు జెప్పినప్రకార మివ్వవలయును, రజస్వలావసూత్యాది గ్రహపూజలయందును గర్భాధానాలకు జెప్పినప్రకారము, గ్రహముఖమునకుమాత్రము స్నానమునకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలమునందు జేయబడువైశ్వదేవమునకుకూడా పైన చెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్తిచేసుకొని జేయబడువైశ్వదేవముతోను దేశాంతమున నీదిగువ సుదాహరించిన ప్రకారము జరుపవలెను.

ప్రధమతాం|| కభాచతుష్టయము.

రు ౦-౪-౦

ద్వితీయతాం|| ఏకరూప్యము.

౧-౦-౦

తృతీయతాం|| త్రిలాచతుష్టయము.

౦-౪-౦

ఈప్రకారము బంధు యాజనపరు లందరు సర్వసాధారణముగా జరుపుకొనవలయును. హవిర్యజ్ఞములగు ఆభానాదినభలయందు ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్త్యంతరమున చేయబడువైశ్వదేవమునకు జెప్పినప్రకారము ఇవ్వవలెను. ఈనియమావళియందు జెప్పిన దానికంటె నెక్కువగా ఇచ్చువారలను మేమేర్పరుపబోవు దైవాద్వైతసభాకల్పితరు వను సం

ఘమున మానసియులనుగాజేర్చెదము, ప్రథమద్వితీయతాంబూ
లములందుంచుద్రవ్యమునునిల్వజేసి యాద్రవ్యముచే శ్రీదీక్షిత
కృతగ్రంథములముద్రణ మొనర్పించెదముదీక్షితకాలమునందుం
డు “చై వాదై వ్యతనభాకల్పతను” వని సంఘము మఱల కొద్దిరో
జులలో శ్రీ ఏర్పాటు చేయబడును.

తమగృహములయందు జరిగెడి శోభకార్యములయందు ఈని
యమానుసారముగా బంధుయాజనపరులందఱు జరిపించుదురని
కోరుచున్నాను.

సంఘమేర్పడినతోడనే ఈద్రవ్యమును వసూలుచేయుట కా
యాగ్రామములయందు ఒక్కొకరి నేర్పరచుకొందుము.

గురుత్రయములో మూడవతాంబూలమునందుంచు ద్రవ్య
ము బ్రహ్మయే దీనుకొనవలయును. ఆయా కర్తృజేయితము బ్ర
హ్మకు యాజనము విహితవృత్తి గావున విత్తకార్యముచేయుక
దగినద్రవ్యము శక్తికొలది నీయవలెను.

గురుత్రయమందలి బ్రహ్మపూజ గౌరవార్థ మేర్పడినది, గా
నియాజకత్వము చేయించుటకు నిచ్చినదికాదు.

ఇది గురుత్రయ సభ్యపూజాప్రకరణము.

౧ శ్రాద్ధ ప్రకరణము

శ్రాద్ధములు వ్రత స్తములనియు అవ్రత స్తములనియు ద్వివిధములు.

వ్రత స్తశ్రాద్ధములు—

సపిండికరణాంతరమున జరుపబడునవి.

అవ్రత స్తశ్రాద్ధములు—

మరణములు మొదలు సపిండికరణాంతముజేయునవి.

ఆపద్యృత్తి యగు అశౌచాన్నభోజనము కలియుగమున విప్రునకు నిషిద్ధము గాన అవ్రత స్తశ్రాద్ధము లగు ఏకోద్దిష్టతాదశములు హేమాద్రినారదవచనానుసారముగా హామకల్పముననే జేయవలయును.

౧ యతి, నియమవంతుడగు బ్రహ్మచారి, షడంగసర్వవేదవిషుడు, షడంగవేదవిదుడు, వేదవిషుడు, సోమపుడు, అహితాగ్ని, కయ్యాజి, త్రిమధువు, త్రిణాచికేతుడు, త్రిసువర్ణుడు, జ్యేష్ఠుడు, బహ్వృచుడు, రుద్రబాపి, ఛందోగుడు, అధర్వశిరీసు, స్నాతికుడు, జవనిరతుడు, ధర్మవాచకుడు, చాంద్రి, అనతచకుడు, సత్యపాది, గురువేదాగ్నిపూజాపకుడు, ఖాపశుడు, శాన్తుడు, ఆత్మవిషుడు, ధీగుడు, బ్రహ్మభూతుడు, అనవి

తుడు, ఋజువు, క్షమి, శాస్త్రుడు, దృఢవ్రతుడు, ఈ మొదలగు వారలు శాస్త్రనిమంత్రణమునకు ముఖ్యకల్పమువారు.

పత్నిభార్యయు (భార్యతోబుట్టువు) భగినీభర్తయు (తోడిబుట్టినదానిపెనిమిటి) దాహితుడును, భాగినీయుడును (మేనల్లుడును) జ్ఞామాతయు (అల్లుడు) శ్వశురుడు (మరాఠి) అభాగ్యుడు (గురువు) బుద్ధిక్కు శిష్యుడు మాతృబుడు (మేనమామ) మాతామహుడు (తల్లితండ్రు) నవీడుడు (సన్నిహితజ్ఞాతి) మొదలగువారలకి శాస్త్రనిమంత్రణమునకు కల్పమువారు.

శ్రాద్ధాదులయందు స్త్రీసహపంక్తికూడదు నవీడీకరణము నదక్క ఆబ్ధికాదులయందు విష్ణుస్థానమని నిమంత్రణముచేయరాదు.

ముత్తైదువులు కుంకుమ మొదలగునవి ధరించితే పాకము చేయవచ్చును.

ఆబ్ధికాదులయందు వస్త్రపుష్పాదిద్రవ్యముల శక్తికొలది తప్పక ఇవ్వవలయును.

తండ్రినన్యసించినయడల పుత్రులు సిద్ధిదీపమున పార్యణశ్రాద్ధమును మౌలునాడు ఆరాధనమును జరుపవలయును.

శిష్యులు మూత్రము సిద్ధిదీపమున నారాధనముమాత్రమే చేయవలయును.

• ఆబ్ధికమును ఆరాధనమును ఒక్కదినముననే చేయుట శాస్త్రనిషిద్ధము.

ఏకశాఖవారలైనను వివాహాదిసంబధములకు యోగ్యులు కాని వారలను శ్రాద్ధమునకు నిమంత్రణము చేయగూడదు.

ప్రత్యేకశ్రాద్ధము లగు ప్రత్యాబ్ధికాదుల యందు యోగ్యులగు బ్రాహ్మణులు దొరకని యెడల సాలగ్రామమున కర్పించి తన్ని వేదితాన్నమును, సనియముడగు బ్రహ్మచారికి బెట్ట వచ్చును. అవునకు బెట్టవచ్చును. విధ్యుక్తముగా హ్యూమమును జేయవచ్చును. తేక యజమాని భుజించవచ్చును.

యోగ్యుడగు బ్రాహ్మణు డొక్కడే దొరికిన యెడల వానిని పితృస్థానమున నిమంత్రణమొనర్చి విశ్వేదపస్థానమున సాలగ్రామమున కర్పించ వలయును.

ద్వాదశాహసపిండీకరణానంతరమున సంవత్సరాశ్రమము లేదుగనుక అనుమాసికాది శ్రాద్ధముల యందు అధిశ్రవణాది పఠన మొనర్చవలయును. మరణాది ద్వాదశాహసపిండీకరణాంతము జరుపఁబడు నగ్న సప్తశ్రాద్ధాదులయందు పాదప్రక్షాళనాదులు కూర్చాదులయందే భగవద్రూపమును భావించి జరుప వలయును.

ఇందులకు ప్రమాణము సిద్ధాంతదీపికయందుఁ జూచుకొనవలయును.

శవసహసము పారమార్థిక బుద్ధితో చేసినయెడల సత్త్రదృశ్యమునకు భుజింపకఁడవలయునని నియమములేకు. మృత్తికాస్నానము పంచగవ్యస్రాశనము. అష్టోత్తరశతగాయత్రీ జ

శ్రీదీక్షితపదతినియమావళి.

౨౫

పము నెనర్చి నూతనయజ్ఞావహితములధరించి భుజింపవచ్చును.

పై తృమేధిక కర్తవ్యములుటకు తప్పక వెళ్ళవలయును. శాస్త్రజ్ఞానములేని కొందఱు అటుల చేయుటకు సంశయించెదరు. అటుల సంశయించగూడదు.

ఇది శాస్త్రద్ధరప్రకరణము.

౬ వేదాంతప్రకరణము.

క్రీడితసీద్ధాంతానుసారముగా.

నిష్కామకర్తానుష్ఠానము మోక్షమునకు చిత్తశుద్ధినంపాద
బద్ధారా పరంపరాసాధన మనియు జ్ఞానము ముఖ్యసాధన మని
యు గుర్తెరింగి గార్హస్థ్యమున శ్రవణాదులచే, దృఢవైరాగ్య
ముకలిగి తురీయాశ్రమస్వీకార మొనర్పవలయును. ఇదేవ్రకార
ము, ఈ విధిప్రవర్తకులందఱు, అంతమున తురీయాశ్రమ ము
నర్పియశక్తరీతులయిరి.

ఇది వేదాంతప్రకరణము.

ఉపసంహారము.

ప్రతివిప్రుడు స్వస్వవర్ణాశ్రమాచితకృత్యోపయోగముల
గుమంత్రాదుల సార్థముగా నియమముతో జదివి గీతాచా-
ర్యానభిమత మగు సకామ సంకల్పము పరిత్యజించి నిష్కా-
మసంకల్పముతో విఘ్నైకైకార్థముల నాచరింపవలయును. ఆ
ర్థరహితముగ వేదమంత్రయుఁ జనువుట కంటే అర్థయుతం బగు
నిత్యకర్తృవయోగమంత్రాధ్యయనంబ యధికము. శ్రీదీక్షితుల
వారిచే నిటుల ప్రచారిత మయినదిగావున దీనిని, “దీక్షిత పద్ధ-
తి” అనియెదరు.

ఇదియే శ్రీదీక్షితపద్ధతినయిమానది.

పూర్వము

ఇట్లువిన్నవించు.

ఏలూరు, తాలూకా. }
డి-౫-౧౧-౦౫ }

శ్రీరై వాద్వైతమతస్థాపక.
కోటిశ్వరశాస్త్రిశర్మ.

వివాహవతూరాత్రుదీక్షయందు అగ్నిసంరక్షణార్థము వధూ
వ్రతము అధిష్ఠానమునందు తమమధ్యయందు గంధర్వకళాపా
వరుండినవలయును. వివాహానంతరము వధూవరులు స్వధ
క్ష్మాత్రములయందేకకాలముననే ముఖ్యసవలయింతు. తిక్కాత్ర
యందు భోజనము చేయవలయు. వధూవరులు విధ్యుక్తదీక్షాపం
తులు కావున శూద్రులగుచును సేవలయింపవలయుననియును.

భిదోర్ధ్వత్రుండ్రిధారణము.

భిదోర్ధ్వత్రుండ్రిధారియగుస్తూర్తమతస్థుఁకిలటుభిదోర్ధ్వత్రుండ్రిమోధరిండుటనింద్యమనిభిక్ సంవత్సరపర్యంతముచేష్టుచుయాజకత్వాదులు బంధుయాజనపరులుజరుపవచ్చును. స్తూర్తమతదూష్యమగు భిదోర్ధ్వత్రుండ్రిధారణము నతఁడు సంవత్సరాంతమున నైనను విమవనియెడల వానిగృహంబునకు యాజకత్వాదులకు బంధుయాజనపరులుబోగూడదు.

బ్రహ్మచర్యము.

మేఖలాదండాజినములధరించి బ్రహ్మచర్యవ్రతనియమములు గలిగి వేదాధ్యయనముచేయువలయును. నిశ్శమములేక చదివిన వేదాధ్యయనము ఫలరహితమగుటయేగాక పాపమునుకూడకలిగించును.

శ్రోత్రియత్వము.

అనాచరణమున ప్రత్యవాయజనకములగు నిత్యకృత్యములకు పయోగించుమంత్రములను తదర్థములనుచదివి యథాశక్తిగ వేదాధ్యయనంబర్హముతముగ నొనర్చినయెడల శ్రోత్రియత్వములభించునుగాని కేవలశౌఖ్యాధ్యయనమునశ్రోత్రియత్వములభింపదు సంస్కారము-

నిష్కామకర్తానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధినిపొందుట “సంస్కార” మనియెదరుగాని “కుండలధారణము, తార్కికత్వము” మున్నగు నవి సంస్కారశబ్దవాచ్యములు గావు.

యాజకత్వము.

తనకూతునిచ్చివివాహముచేయుటకు దగినవానినిగాని (అన

గావివాహయోగ్యులనుట) లేక సగోతులనుగాని కర్తలయందు
ఋత్వికునిగా (అనగా యాజకునిగా) నేర్పరుచుకొనవలయును-
బ్రహ్మచారిగుర్వనుష్ఠాతుడై యాజనాపికర్తలనాచరించవచ్చును-
నామోచ్చారణవిషయము-

శుభాశుభకర్తలయందు స్వనామారోహమున “శర్తా” యనుప
దము చేర్చి వ్యవహరింపవలయును- స్త్రీలకు “దాంతముగ” (అన
గా “యజ్ఞపదా” మొదలగునవి) అబ్ధికాదులయందు ప్రయోగింప
వలయును- మహారాష్ట్రబ్రాహ్మణులలో కొందరు దేవీదాం|| అను
పదమును ఉపయోగించుచున్నారు- కొందఱు శుభకర్తలయందు
“శర్తా” యనిచెప్పటకు సంశయించి “నామధేయ” యనుపదమునే
తెచ్చెదరు- అటుల సంశయించుట శాస్త్రవిరోధము-

కన్యావరణము-

బంధువులు, ప్రేమగలవారలు- ఆలోచనపరులు- సమయాను
కూలజ్ఞులు అయినవారల కేకన్యావరణమిత్తై ఇచ్చెడితాంబూ
లమలనియ్యవలయును.

ఫలప్రదానము-

కన్యరోగి కన్యవదంతుడు అనుపనీతుడూ బ్రహ్మచారి విధురు
డు ఈ మొదలగువారికి ఫలప్రదానములీయిగూడదు-

ఆధ్యయనము.

శిక్షావ్యాకరణాదిలంగయుక్తముగ నభ్యసించిన ఆధ్యయ
నమునకే సాంగాధ్యయనమని వ్యవహారముగాని పక్షక్రమజటా
దులు మాత్రమే జదివినయెడల సాంగాధ్యయనమనియనుట శా
స్త్రానిషిద్దము.

స్థానీపాకము.

ప్రతిపత్థానీపాకమునందు యజమానిలేపప్రాశనము చేయవలయును. పత్తిలేపప్రాశనము జేయగూడదు. ఆశ్రయణస్థానీపాకమున చరువుచేయగా మిగిలినమాతనతండులముల నోటిలో బోసుకొని నవివిమ్రోగోపలయునేగాని చరువునుభక్షించగూడదు. ఇవియాపస్తంబముషియభిప్రాయము.

ఆశీర్వచనము.

ఆశీర్వచనకాలమున ఆయాకర్మానుగుణ్యములగు మంత్రములను అనగా వివాహమునకు “అయమగ్నిర్వక్షాపతిః” మొదలగు నవియు ఉపనయనమున “అగ్నిరాయుష్కాక, త్వయిమేధాం” మొదలగునవియు, గర్భాధానమున “నేవ్యోపత్పిల” మొదలగు మంత్రములును వచించుచు ఆశీర్వచనము జేయవలయును. వికృతులగు జటఘనాదుల చేనాశీర్వదించుట యప్రశస్తము.

దీక్షాగృహభోజనము.

యజమానితనయొక్క పితృదేవతలను నాందీశ్రాద్ధమున ఆవాహనము చేసినయే కన్యాదానము చేయుచున్నాడు గనుక యజమానితనవైశ్వదేవస్థాతీశ కాదుల గృహ్యగ్నియందు నిరాక్షేపణగా జేసుకొనవచ్చునుగాని తదితరుల గృహమున వైశ్వదేవము పితృయజ్ఞము మొదలగునవి చేయగూడదు. కొందఱు ప్రకృతానుపయోక్తములగు సంస్కృతశ్లోకముల పామరసమీపమున బలుకుచు స్వాచరితంబే సదాచారంబనునట్లు వచించుచుండియుక్తాయుక్తపరిష్కానార్హుడగు మనుజుడు ధర్మశాస్త్రానుసారముగ నడుచుట శ్రేయము.

సాంకర్యము.

ఆశ్రమసాంకర్య మతసాంకర్య జ్ఞాతసాంకర్యరహితమై యట్టివారలబొందుమాని నిర్దిష్టపదానుసారముగ సంచరించుటయే శ్రేయము. శాస్త్రము ర్గియ్యతరేకలగవాదలవేటకైట్టుకొని ఎల్లకాలము ధనార్జనాపరులయి విఫలమౌచునొనర్చుబడు వర్ణాశ్రమాదిధర్మపరిత్యాగంబున కంగీకరించినవారలకొకటయేని సద్బోధలుచేయక సంచరించెడి ఇప్పటిపీతాధితుల ఒహూకరించుట శాస్త్రవీరుడగుమనగా శాస్త్రసిద్ధాచారముల దామాచరించుచున్నవారలను గురువులయినను నింద్యులగుచున్నారు. అట్టినింద్యులసత్కరించుటయదూహ్యము.

గుర్వారాధనము.

బంధుయాజినపరులందరు తమతమశక్తికిలది గురుకృతజ్ఞతాసూచనార్థము భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రతిసంవత్సరము కార్తీకశుక్లనవమిదినమున గుర్వారాధనము విధిగాజ్ఞాపవలయును.

సంధ్యావందనము.

తత్కాలసంప్రాప్తనియమములతో శుభ్రయై ముఖ్యకాలమున అర్ఘ్యప్రదానము దనుకవిను సంధ్యావందనమాచరించవలయును అట్టికాలమున జలంబుదొరికనియడల మానీసికాచమనముచేసి సంధ్యనుఆరంభించి ధూళిచేత అర్ఘ్యప్రదానమాచరింపవలయును.

అవశ్యకర్తవ్యము.

విద్యుక్తములగులంగములకు లోపముసంభవించినను యథాశక్తిగతతత్కాలప్రాప్తములగు నియమములతో ఆయాకర్తలనా

చరింపవలయునేగానివర్జించగూడదు-కర్మదుటకాస్త్రనిందితము-

బ్రహ్మవిషయము-

అయాకర్తచేయుంచుబ్రహ్మ, చేయుచుకర్త సమాప్తినిందకమునుచు బ్రహ్మసనమునుండి(మాటిమాటికి) లేచుచుండగూడదు-

పథతిముఖ్యాభిప్రాయము-

జ్ఞానప్రాధాన్యమున యోగమతస్థులందఱు విద్ధివిహితములగుగర్భాధానాదిలప్తే ర్యామపర్యంతవత్వారంశత్సంసారములబహిరంగసాధనములగాను దయాత్మకత అననూయకౌచ అనూనమాంశశ్చ అకార్యణ్యఅస్పృహ శ్చాయుష్వసంసారములనంతరంగసాధనములగాను గ్రహించియున్నారు- ఇదియేకాస్త్రసప్తతము- కొదఱుకామప్రాధాన్యసంకల్పత్రే కాస్త్రనిశ్చితార్థమునుమరచి దయాదులబహిరంగసాధనములగాను గర్భాధానాదిసంసారముల అంతరంగసాధనములగాను గ్రహించుచున్నారు- ఇదికాస్త్రనిందితము- ప్రథమలుజ్ఞానప్రాధాన్యతనియు, యోగమతస్థులనియు, వేదాంతులనియు, జౌపనివస్త్రతస్థులనియు, కాస్త్రములయందు పర్యాయపదములచే గ్రహింపబడియున్నవారు- ద్వితీయులు కర్తప్రాధాన్యనియు, భాట్టశిష్యులనియు, వేదవాదమతస్థులనియు, పూర్వ మీశ్వారసతులనియు, కాస్త్రములయందు వ్యవహరింపబడియున్నారు- ప్రథమలయందు నియోగమతస్థులును, ద్వితీయులయందు తత్ప్రతిపత్తులును చేరుచున్నారు- ఇదికర్తాచరణానుబంధము-

గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణానుబంధము- 20 పేజీ 16 లైను.

౧ నూతనవధూగృహప్రవేశము ౨ నూతనగృహప్రవేశము

• క్రింది పద్యములను చూచి పరిష్కరించు -

హేమమయము

గ్రహమయము

మృత్యుమయము

హేమమయము

మృత్యుమయము

౪ అగ్రయగ్రహమయము

౫ వైశ్వదేవమయము

౧౦ అగ్రయగ్రహమయము

౧౧ అగ్రయగ్రహమయము

ఈమయములను చూచి పరిష్కరించు కర్మలయందు

ప్రథమతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౨-౦

ద్వితీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౪-౦

తృతీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౬-౦

సర్వము

ఈకానము

కామ్యమయము

౪ అగ్రయగ్రహమయము

౫ వైశ్వదేవమయము

ఈకర్మలయందు

ప్రథమతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౨-౦

ద్వితీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౪-౦

తృతీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౬-౦

మృత్యుమయము కలాపంబు ౧౦-౮-౦

ప్రథమతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౨-౦

ద్వితీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౪-౦

తృతీయతాంబూలము కలాపంబు ౧౦-౬-౦

నైమిత్తికములు కర్మములయందు దనుదాహ్యములగు సకలకర్మలయందు గర్భాధానాదిద్వాదశసంసారములకు

వీరప్రకారము దీని స్వలయమును ఇదిగూర్చి విచారమును
కలిపి నుండును.

కాన్డ్రాచరదామరంధము, ౨౨ పేజీ ౧౦ పంక్తి తరువాత
అక్షరములు, అనంతరమును, వీటిని ముందు
వలయును అలాకాననుపమన జేయుట కాన్డ్రాచరము.

అనుచును బ్రహ్మకర్తవిష్ణుమౌళియవారలు గావు
ద్వారములందు ముఖ్యముగా అనురీసంపత్తియే ప్రధానము
అనేకవాదరతులను కాన్డ్రాచరముయొన సంధర్శింపజనదు.
దితో సంధాపించుటయూ కూడదు.

అపార్థమున సంసక-గణవం

N.B. చట్టకాన్డ్రాచరము, చిదోద్ధృతవంధ్యము, తలవెం
టుకల కత్తరించుటయు, శ్మశ్రుధారణయు, నీలవస్త్రధారణ
యు, అనురయాజనయు. వీటిని పరిత్యజించినవారలను పద్ధతి
యందు ప్రవేశ పెట్టుకొనవలయును అసూయలేక అగ్రాచముజే
సంచరించువారలకు ఖయమములనుబోధించి, అంగీకరించినయ
దిలస్వతుతమునందు ప్రవేశ పెట్టుకొనవలయును.

౨౫-౧౦-౦౫ ముద్రా.	}	ఇట్లు, శ్రీధీక్షితప్రభువు, యన్. కె. శర్మ.
---------------------	---	---

